

آبونه شرائطی : هریر ایچول
سنه لکی (۴۰۰) آلتی آیلمی
(۲۲۵) ممالک اجنیه ایچول
سنه لکی (۴۵۰) آلتی آیلمی
(۲۵۰) غروشدور.

نسخه سی ۷،۵ غروشدور .
سنه لکی ۴۰۰ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاتمه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور . درج ایدلمه یین
یازیلر اعاده اولنماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرد
محمد حاکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد .

الکشاف

آدره س تبدیلنده ایریجه
غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضیاری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک
فرانزجه یازلمسی رجا اولنور .

یاره کوندردلیکی زمانه نهیه
داثر اولدیغی بیلدیرلمسی
رجا اولنور

اغوت . — « مؤمنان یکدیگرینک قرده شیدر ، مال جیلندہ کی آیت کریمہ بر خالقہ عبادت ایدن ، عینی بخششیش خلقتدن استفاده ایدن ، عین هوادن تنفس ، عینی روحہ تبعیت ایدن مسلمانلری دائرہ اخوتدہ بولمغه مجبور ایتشدرد . زکات ، تصدق ، تعاون ایله فقیر و زنگین آراسندہ محبت و مرحمت و بالتیجہ مودت حصولہ کترین مسلمانلق ، فسادی ، یالانی ، ادعای قومیتی ، نفاق منع ایتمکله اخوتہ مانع اولاجق اسباب و سوانقی رفع ایتشدرد . امور ملتک مشورتله ایفاسنی آمر اولان « هرايشکندہ امتکله مشاورہ ایت » و « بتون مسلمانلرک ایشی تییلرندہ شورادن عبارتدرد . مالی حقندہ کی آیات صمدانیہ ایله حقیقی بر حقوق عباد — ده موقراسی ، اصولانی وضع ایتشدرد کہ بونی حقسنر اوله رق عصر حاضرہ عطف ایدیورز .

بوندن بشقہ «اعداد قوت» ایله مأمور اردلیمزدن جمعیت حیاتمکز اساسنی تکمله مستند مساعی دائمدن عبارتدرد :

ایشته حقوق اسلامیہ نک مبدألری بوقدر عام وشامل اساسلرہ مستند بولونیور . عصری تلقیات ایسه هنوز بو کالی بوله جق بر صفحه کوستره میور . بو حقیقتلر میدانده ایکن بشریتک اک حساس ، اک وجدانی مفکورہ لرینہ رهبر اولان اساسات حقوقیه مزک غیر عصری ، غیر مدنی اولدیفنی ادعاایده بیلیمکه امکان یوقدر . ایرکچ تدقیق وتحلیل ایله ، مناظرہ و مبادلہ فکریہ طریقہ مدنییت حقیقیہ نک اسلامیتدن بشقہ برشی اولمدیفنی بتون دنیاچه ثابت اوله جق و هیئت اجتماعیہ من اجتماعیاتیلہ ، قوتیلہ ، علم و هنریله اک پارلاق دوری ادراک ایتمش بولته جقدرد .

مس مکتب

عمومی اساسلر

موسی جبارالد افندیکنک بولشویکلرجه موجب توفیقی اولاده کتابندہ

(۱) لسانلری ، ادبیاتلری ، دینلری ، طبیعتلری ، غایہلری جہتیلہ بوتون روسیہ مسلمانلری برملتدرد .

[حاشیہ : ملیت — دینی ، عادی (یعنی صرفی) ، طبیعی ، تاریخی خصوصیتلرک مجموعہ سندن عبارتدرد . ملیتدہ قان برلکی ، دین برلکی ، تاریخی واجتماعی احوالک برلکی معتبردرد . ملیت جامعه سندن تہذیبی و تربیوی عناصر دها زیادہ معتبردرد . تربیوی عناصرک اہمیتی ، طبیعی عناصرک اہمیتلرندن زیادہدرد . تربیہ تأثیریلہ ، سیاست قوتیلہ بویوک بر ملق اوفاق اوفاق ماتلرہ تقسیم تدبیری دہ ممکندرد . بو سیبلہ « غایہلری » قیدی عیلاوہ ایتدک .]

(۲) روسیہ مسلمانلرینک دینلری اسلام دینی درد . اسلام دینی

وعدله موافق اولمق یعنی بشقہ لرینک مکاسب اولان حقوقہ تجاوز ایتماک ومنفعت ضروریہ اجتماعیہ بی رخنہ دار ایتماک اوزرہ ہر فردک سربسقی کلامہ ، سربسقی حرکاتہ ، سربسقی مساعی بہ مالکیتی نظر اسلامدہ برامر طبعیدرد . ایشتہ دین اسلامک بخش ایتدیکی بوحریت سایہ سندن ہر دورلو حقسنزلقلر مراقبہ اولونور ، ازالہ سنہ مجبوریت حاصل اولوردی . آحاد ناسدن عد اولتان بر فرد بیلہ سربستجہ ، حقسنر عد ایتدیکی بریشی بالذات حضرت پیغمبردن ، خلفا بن استیضاح ایدیوردی . بو کیفیت جوق دفعہ لر جمعہ ، بایرام ، عرفات خطبہ لرینک ایرادی انسانندہ واقع اولمشدرد . حق نقطہ نظرندن دین ، دینک ، صنف فرقی اصلا نظراعتبارہ آلیان اسلامیت خلیفہ لرلہ یهودیلری حضور حاکمہ مرافقہ و خلیفہ بی محکوم ایدیور .

عدالت . — اساس الملک اولان عدالت مسلمانلقدہ اوقدر واجب الرعاہ براساسدرد کہ ہر مسلمان ظلمدن مجانیته وحقہ مطاوعتہ مجبوردر .

« ان الله يأمر بالعدل والاحسان ... الخ » آیت جلیلہ سی بومجبوری بر وظیفہ دین اوله رق وضع ایتشدرد . عدالتک هیچ بر تأثیرات وسیلہ تبدیل ماہیت ایدہ میہ جکنک اک بیوک دلیلی قرآن کریمک « شرکارہ اولان شدت بغضکنز سزی آنلر حقندہ عدالتسزلکہ سوق ایتسون . آنلر حقندہ دخی اجرای عدالت ایدیکنز کہ نفسکنزی حقسنر بر معاملہ دن ، حکم وجوردن صیانتہ الیقین واسطہ عدالتدرد . آیت کریمہ سی و حضرت پیغمبرک « بر ساعت اجرای عدالت ایتمک بر سنہ عبادت ایتمکدن افضلدر » و « بتون سمادات آنجق عدل ایله قائمدر » مقاندہ کی احادیث شریفہ بو خصوصدہ کافی ادلہ بی محتویدرد . ظلم ایسه شدیداً ممنوعدر .

اسلامیتک شرک مستثنا اوله رق ، ظلم واستبداد قدر منفوری اولان بر حرکت یوقدر . قرآن کریمدہ « ظالملر ایچون اصلا فلاح و نجات یوقدر » و « هیچ کیسه یہ قارشی عداوت جائز دکلدرد . فقط ظلم بوحکمدن مستنادر » بیورولسی بر حجت قاطعہ تشکیل ایدرد .

مسارات . — اسلامیت « بز سزی یکدیگر یکزلہ طائیشہ کنز ایچون شعوب و قبائلہ آیردق . عندالہیدہ اک کریمکنز الہ متقی اولانکنزدرد » مال جیلندہ کی آیت کریمہ ایله دکل مسلمانلری ، بتون بشریتی مساوانہ دعوت ایدیور . جامعلر بومساواتک اک موجز محل تجلیسیدرد . بک ، پاشا ، آغا فرقی کوزہ تلہ دن ہر فرد حضور حقندہ عینی صفی اشغال ایدیور . حجدہ دہ ہر مسلم احرامہ بورونہ رک مساوات حقیقیہ بی اظهار ایدیور . تکالیف الہیہ ، قوانین شرعیہ بلا تفریق ہر کسہ شاملدر . بالذات جناب پیغمبر حیات نبویہ لرندہ مساواتہ رعایت ایتمشلر ، ہر خصوصدہ اصحاب کرامنہ نمونہ امتثال اولمشلردرد .

بوتون تربیوی، اجتماعی، اقتصادی، دینی، سیاسی تعلیماتیه روسیه مسلمانلارینک حیاتلرینه هر زمان و هر یرده اساس اولور.

(۳) بوتون حقوقلرک، بوتون وظیفهلرک، بوتون اهللرک یگانه حاملی بر یوزنده یالکیز بر انسانیت اولق جهته، روسیه مسلمانلری، بلکه بر یوزینک بوتون مسلمانلری بالعموم انسانلرک و ملتلرک بوتون حقوقلری، بوتون حرمتلری، کندیلرینک حقوقلری و حرمتلری کبی بوتون کالیه، بوتون فرد عایله قبول ایدر، محترم طوتار.

«لهم مالنا وعلیم ماعلینا»، «فما استقامو لکم فاستقیموا لهم». قانونلری اسلام معاملاتنک هم ابدی، هم عمومی، هم قطعی اساسلریدر. بناء علیه:

(۴) روسیه مسلمانلری روسیهده، حق بوتون بر یوزنده موجود اولان بالعموم ملتلرک، جنسلرک و صنفلرک حقوق و وظائفده مساواتی طلب ایدر.

(۵) مدنی و سیاسی حقوقده بوتون ملتلر هر جهته مساوات تامهیه مالک اولملرینه مبنی، دولتک قانون اساسیسی ملتلرک هر برینه ادبی حقوقلری: لسان، ادبیات، تربیه، تعلیم، دین حقوقلری نام وکامل بر صورتده تأمین ایدر.

هر لسانی، هر لغتی استعمال ایتک؛ مکتب و مدرسه لر انشاسیه چوققلری تربیه ایتک؛ لسان، ادبیات، صنایع نفیسه هیئتلری تشکیل ایتک خصوصلرند ملتلرک هر برینه حریت و اختیار تمامیه تأمین قیلنیر.

انسانلرک حقوقلری، حریتلری، حرمتلری هر جهته تأمین ایتک، دولت و حکومتک ال بویوک وظیفهسی، ال مفید فریضه سیدر.

(۶) بوتون انسانلرک، بوتون ملتلرک حقوقلرده، حرمتلرده تام مساواتلری، اسلام تعلیماته کوره بوتون اهل اسلام قبول و اعتراف ایدر؛ هر یرده، هر خصوصده، هر زمانده، هر حقوقده باشقه ملتلرک هر برینه مسلمانلرک تام مساواتلری قطعی و مقدس برحق اولق اوزره روسیه مسلمانلری اعلان ایدر، کال جسارت و حریتله ادعا ایدر.

(۷) روسیه مسلمانلری تام حقوقلی و طنداش اولق صفتله باشقه ملتلرک هر برینه مدنی، اجتماعی، سیاسی حقوقلرک هر برنده تمامیه مساویدر؛ حیات دینیله هر زمان و هر خصوصده اسلام تعلیملرینه هر جهته موافق اولوب هیچ بر حقوقلری هیچ بر وجهله تحدید اولونماز.

(۸) انسانلرک هر بری، هر ملتک هیئت عمومیهسی اجتماعی و سیاسی حقوقلرک هر برینه بوتون فرد عایله مالک و اهل اولور.

(۹) روسیه مسلمانلری حقوق و وظیفهلرک هر برینه اهل اولق صفتله دولته تام حقوقلی اعضا اولوب سیاسی، اجتماعی اداره لرک هر برینه هر وجهله اشتراک ایدر.

(۱۰) هر انسانک، هر ملتک دینی، وجدانی، بوتون امور شرعیهسی هر وقت، هر یرده، هر خصوصده، هر وجهله حرور.

(۱۱) دینده، وجدانده حریت وارد. بناء علیه هر دینده هر جهته حرمت وارد.

دینک قدسیتی، حقوق دینیله حرمتی حقوق عمومیهدن اولوب قانون اساسی قوتیه، تکافل عمومی حکمیه تأمین و حمایه قیلنیر.

(۱۲) دینک حرمت و قدسیتنه تعدی اوله بیله جک حرکتلرک جملهسی مطلقاً قطعاً منع اولور.

قومونیزم دینی کندی تعلیمات و تلقیناتده هر نه قدر حر اوله بیله رسده دیگر دینلرک هیچ برینه تعدی ایتک صلاحیتته مالک اولماز.

(۱۳) اسلام دینی بوتون حقوقیه، بوتون حرمتیه قانون دولت حضورنده محترم طوتولور.

(۱۴) روسیه مسلمانلرینک طائله حیاتلرینه، تربیوی و اجتماعی حاللرینه، ملی نظاملرینه عائد اسلام قانونلرینک، اسلام حکملرینک، اسلام تعلیملرینک هیچ برینه هیچ بروقت هیچ بر یرده هیچ بر فرد، هیچ بر قوت، هیچ بر صورتله ممانعت آیده مز.

(۱۵) اسلامک تربیوی، اجتماعی، دینی حکملرینه، تعلیملرینه، قانونلرینه رعایت ایتک حریتی انسانلرک هر برینه تام وکامل بر صورتده تأمین قیلنیر.

(۱۶) دینده حریت قاعده سنه کوره، دینلرک هر برینی برهان قوتیه، دلیل نوریه، بیان یولیه انتقاد ایتک حق و حریتی انسانلرک هر برنده واریسهده؛ دینلرک برینی تحقیر ایتک، دینلرک برینه طعن ایتک دینده حرمت قاعده سنه بناء - هیچ بر یرده، هیچ بروقت، هیچ بر صورتله انسانلرک هیچ برینه جائز دکلد.

مقاله لرده، رساله لرده، خطبه لرده، کرسیلرده، محنه لرده دینلرک برینی تحقیر ایتک، استخفاف ایتک بویوک برجنایت صایلوب قانون قوتیه منع قیلنیر.

(۱۸) اسلام دینی انسانلرک یالکیز ایمانلرینه، عقیده لرینه، عبادتلرینه منحصر دکلد؛ اسلام دینی اختیاری عمللرک هر برینی، اجتماعی حیاتک بوتون جهتلری احاطه ایدر.

اسلام دینی بوتون بو خصوصات حقنده کندی کوزل تعلیملری غایت آجیق بیان ایدر. اسلام دینی، حقوق دینی، حقوق اسلامییه مدنی، اجتماعی حقوقلرک اکثرینی تمامیه جامعدر.

اسلام دینی عمل دیندر؛ عملک برکتلرینه، عملک وجوبنه ایمان دیندر.

منتظم، مدنی، هر جهته قوتلی، تام، کامل عدالتلی بر هیئت اجتماعی و انسانی اسلامک غایه سیدر. حیاتک، ترقیاتک، سعادتک بوتون حاجتلری اسلامیتک بویوک رکیندر.

اسلام تعلیمات، اسلامیت فلسفه سنه بر نمونه اولیٰ اوزرد، نجم الدین محمود التبریزی حضرتلرینک « کاشن راز » اسمی رساله لرندن شو آتی بیتی نقل ایتدم . بوکونکی فلسفه ، بوکونکی علوم طبعیه شو موجز بیتلری تمایله شرح ایده مه مش ایسه ده . بوندن صوکره البته شرح ایدیلیر ، قبول اولنور .

قرآن کریم هر عقیقه سنده نصوص قطعیه سیله انسانلری نهایتی اولمیان عالم وجودک استظامنه ، اتساعنه ، هجائنه ارشاد ایدر . (وما اولیتیم من العلم الا قایلا) - (وقل رب زدنی علماً) کی آیت کریمه لرله انسانلری حریت فکریه یوللرینه دعوت ایدر .

بناء علیه عالم وجودک بوتون حقیقتلرینی ، علوم طبعیه نک بیانلرینی ، کشفیاتنی اهل اسلام البته قبول ایدر . اهل علوم و معارفه هر خصوصه موافقت ایدر . بوندن باشقه معنویاتی ده اثبات ایدر .

عالم روحانیاتی اثبات ایده بیله جک بر دلیل ، فرض ایدلم ، بوکون بزم المزمده یوقدر . فقط معنویات و روحیات عالمی نفی وانکار ایده بیله جک هیچ بر دلیل اهل علم التدمده قطعیاً یوقدر .

حقیقت ایست که کوبد هر دمی کر بدی چیزی دیگر من دیدی اسلامیت ، روحانیاتی ده اثبات ایدر . روحانیات مادیاتدن بویوکرده ، قوتلیدر ، اوستوند . مادیات زمان ، مکان ، شکل جهتلریله محدود ایسه ده ، روحانیت هیچ برجهتله محدود اولماز .

اسلام انسانک عقلنه ، قلبنه عزت و عظمت روحلرینی تفعیل ایدر . طبیعت اوزرینه ریاست و حاکمیت تدبیرلرینه ، عمل یوللرینه انسانلری سوق و ارشاد ایدر .

اسلامیتک قطعی نصوصنه کوره انسان الوهیتک خلیفه سیدر . بوتون وجودک کوکرینه ده ، یرلرینه ده انسان مالکدر . اسلامک تعلیمی بودر .

اسلامیت حیات قانونیدر ، حیات حقوقیدر . قرآن کریمک آیت کریمه لرینی ، شارع حکم علیه الصلوة والسلام حضرتلرینک سنن سنیهلری ، امتک بویوک اثرلری بوکا آچیق شاهیدر .

بویله بر دین هم حیانتک ، هم دولتک ، هم اجتماعی نظاملرک اساسی اوله بیلیر . باشقه دینلرک هر بری دولتدن ، حکومتدن تفریق قیلیرکن اسلام دینی اسلام دولتندن ، حکومتندن تفریق قیلماز ، قیلنه ماز .

(۹۱) بولشه ویک قانون اساسیسی موجبنه بوکون دین ، دولتدن ، حکومتدن ، مکتبدن تمایله تفریق اولوندی .

ماتلرک دینلرینی ، معبدلرینی ، کایسالرینی ، جامعلرینی تفریق مسئله سی بوکونکی بولشه ویک حکومتک المعقول ، الک حکمتلی بر تدبیریدر . بوندن صوکره هر دین - هم کندیسسی ، هم اداره سی - بولشه ویک حکومتک نظارتندن تمایله آزاده در ، حکومت اداره لرینک

اسلامیت ، ادب و تربیه بنالرینه ، اجتماعی نظاملره ، سیاستک الک معقول اصوللرینه تمیل اولایلیر الک مدنی بردیندر .

بر یوزنده خلافت ، طبیعت قانونلری اوزرنده ریاست و حاکمیت ، طبیعتک غایت زنکین خزینه لرندن هر صورتله استفاده ، انسانلرک بوتون حاجتلرینی تأمین ، طبیعت خزینه لرندن بوتون برکتلری استحصال ، انسانلرک زنکیندکلری ، قدرت اقتصادیلری ، علوم ، صنایع ، بدایع ، صنایع نفیسه ... الحاصل بونلرک هپسی مقاصد اسلامیه دندر ، یا خود مقاصد اسلامیه نک اساسلریدر .

طبیعت عنصرلرنده ، طبیعت قانونلرنده تعارض ، تناقض بولنور . طبیعت بونلرک هیچ برینی ابطال ایتمز ؛ بلکه برینی دیگرله تعدیل و تألیف ایدوب معتدل برمزاج ، معتدل بر بنیه تشکیل ایدر .

اجتماعی قانونلرنده تعارض و تناقض بولنور . اجتماعی قانونلرک طبیعت قانونلرینک هیچ برینی ابطال ایتمز توفیق ایتمک تشریعک الک بویوک مهارتیدر . بلکه تشریعک بوتون اهمیتیه ده یالکزشو نقطه ده در .

اسلامیت طبیعت قانونلریله اجتماعی قانونلری بویوک بر مهارتله توفیق ایدر ؛ هیچ برینی ابطال ایتمز ، بلکه هر برینی تعدیل ایدر . عمومک ، جمعیتک مصلحتلرینه رعایت ایدرکن هیچ بروقت فردلرک مصلحتلرینی جمعیت منفعتیه فدا ایتمز . دولتک ریاستی حضورنده ، جمعیتک حریت

واختیاری حضورنده فردلرک حریت و اختیارلرینه حدا عظمتی ویر . دولته اعضاقل ، جمعیتده شریکک حقیقه برابر فردلرک هر برینه هر خصوصه استقلال حقوقلرینی تمایله تأمین ایدر . شریکک حقوقلرینه رعایت داعیه سیله فردلرک استقلال حقوقلرینی ابطال ایتمز . قومونیزم

تعلیماتنه نسبتله اسلام تعلیماتلرینک علوی ، حقیقی بویله نقطه لرده غایت آچیق تظاهر ایدر .

اوت ، اسلامیت عقیده سی اسلامیتک الک بویوک ، الک قطعی ، الک اساسی عقیده سیدر . بوکون بوتون علومک ، بوتون معارفک آچیق شهادتیه ثابت اولان الوهیت عقیده سیله اسلامیت البته افتخار ایدر .

اسلام ، عالم وجودک اتساعنه ، وجودک عظمتنه انسانلری ارشاد ایدر . اسلام تعلیماتنه کوره طبیعتک ، مادیاتک ، کواکبک نهایتی یوقدر . مادیات مکان اوله بیله جک فضا غیر متناهیدر . خلا یوقدر . ملا متشابهدر .

مادیات هم بویوکک جهتنده ، هم کوچوکک جهتنده غیر متناهیدر . انسانلرک اجتماعیات دنیا لرنده انتظام یوق ایسه ده طبیعتک قانونلرنده ، کینه لرنده ، ذره لرنده غایت متین ، عمومی ، ابدی برانتظام واردر .

جهان را سر بسر آینه دان
بهر یک ذره صد خورشید تابان
اگر یک قطره رادل برشکافی
برون آید ازو صد بحر صافی
ولی هرچه صد خرمن آمد
جهانی در دل یک ارزن آمد
اگر یک ذره برکبری از جای
خلل باید همه عالم سراپی
زهریک نقطه زین دوری مسلسل
هزاران شکل میگردد مشکل
زهریک لطفه دوری کشت دائر
هم اوسرکز هم اودرد ورسائر

بوندن صوکره جاری اوله جق حائله دفترلری اسلام اماملرینک الله قالیر . نفوس دفترلری حکومت اداره لرنده اولایلیر ؛ لکن اسلام حائله لرینک دفترلری اسلام اماملرینک اللرنده بولونمق روسیه مسلمانلری ایچون مفیددر ، مطلوبدر . حکومت ایچونده بر ضرری یوقدر ، بلکه فائده سی وار بر نظامدر .

اسم ویرمک ، نکاح عقدلرینی ایضا ایتمک ، تفریق ایتمک ، دفن ایتمک کی دینی سنترلرک هیچ برینه سوویت اداره لری هیچ بر صورتله مداخله ایدمه . بو کی ایشلرک هپسی مسلمانلرک ید اختیارنده ، اماملرینک الله قالیر . حکومت ایچونده ، خاق ایچونده مصلحت بودر . (۲۵) سوویت اداره لرینک بری مسلمانلرک عقدلرینی اجرا ایدر ، یاخود عقدلرک برینی فسخ ایدر سه اونلرک عقدلری ده ، فسخلری ده شرعاً نظر اعتباره آلتماز . چونکه هر عقدک ، هر فسخک شرطلری ، مانعلری واردرکه بونلر . مطلقاً رعایت لازمدر . رعایت اولونمازه هیچ بری صحیح اولماز ؛ ولو محکمه اسلامی طرفندن اولسه ده .

(۲۶) نکاح عقدلرنده ، طلاق خصوصلرنده ، عدت مسئله لرنده شریعت اسلامی احکام و بیاناتنه مخالف اوله بیله جک صورتلری حکومت اداره لری قید ایتسه ده هیچ بری جائز اولماز ، شرعاً معتبر اولماز .

(۲۷) محله اماملرینی ، محله خادملرینی تصدیق ، یاخود عزل خصوصلرینه حکومت اداره لری هیچ بروجهله مداخله ایتمز .

(۲۸) عبادت حرملری اولق شریفله مسجدلرک ، معبدلرک حرمت و قدسیتلری قانون اساسی قوتیهلر حایه ایدیلیر . مسجدلر ، معبدلر هر نوع احترام سزلقدن قانون قوتیهلر ده محفوظ قالیر .

(۲۹) روسیه مسلمانلری حکومتک سیاست قوتیهلر متعدد اوافق جمهوریتلر تقسیم قیلنمش و بوندن صوکره ده تقسیم ایدیلر جک ایسه ده تربیه جهتیله ، دین جهتیله بوتون روسیه مسلمانلری بر اداره مرکزیه ربط اولنور .

بوتون باشیقرد خلق ، قیرغیز قازاق خلق ، تورکستان خلق آیری آیری جمهوریتلر تابع اولمقله برابر دین و تربیه ایشلرینه متعلق خصوصانده بر (دینه نظارتی) نه اشتراک ایدر ، تابع اولور .

مؤمن مسلم زده اولور سه اولسون ، ملت اسلامیه اعضاسیدر . ایالت ، ولایت فرقلری ، جمهوریت انقساملری روسیه مسلمانلرینی تقسیم ایتمز . بوتون روسیه مسلمانلری عمومی بر ریاست دینه اداره سته ، بر ریاست اسلامی لوانسه طوبیلانیر .

(۳۰) روسیه مسلمانلری دینی ، تربیوی ، اجتماعی اموره تمامیه حر و مختاردر . ملت مجلسی ، ملی اداره ، ولایت مجلسی ، ولایت اداره سی ، شهر مجلسی ، شهر اداره سی ، قریه مجلسی ، قریه اداره سی کی مؤسسسلر واسطه سیله ملی ، دینی ، مدنی ایشلری حل و اداره قیلنیر .

هیچ برینه هیچ بر دین تابع دکلددر . سوویت حکومتی دینلرک هیچ برینی هیچ بر صورتله حایه ایتمز ؛ دینی اداره لرک ، دینی مکتب و مدرسه لرک ، رؤسای روحانیلرک ، مدرسلرک هیچ برینه دولت خزینه سی تخصیصات ویرمز ؛ حکومتک سیاستنه ، ملتلرک تمصبنه آلت اولمقدن دین تمامیه آزاده در . روسیه دولتی بولشهویک حکومتی ، دینلرک هیچ برینه منسوب دکلددر . دولت ، حکومت و قانون نظرنده دینلرک هپسی مساویدر . بوتون دینلر ، بوتون مذهبلر هر وقت و هر یرده تمامیه حر در . دینلرینه مناسب داخلی نظاملر وضعی هر ملتک ید اختیارنده در . بولشهویک حکومتی هیچ بر صورتله هیچ بر وقت دین امورینه ، دین تکاملرینه مداخله ایدمه .

دینی دولت و حکومتدن ، حکومتی ده دیندن تفریق ایتمک معناسی بودر . بو کونکی روسیه حکومتنه نسبتله روسیه مسلمانلری بونی ممنونیتله قبول ، حتی طلب ایدر . لکن دینلری اجتماعی ، مدنی حقوقلرندن تمامیه محروم ایتمک ، تعلیمات دینی لری ، احکام شرعی لری نسخ ایتمک ، تفریق دکلددر ، بلکه تمامیه هدم و تخریبدر . روسیه مسلمانلری حائله حیاتلرنده ، ملی نظاملرنده ، دینی ایشلرلرنده قوتی هیچ بر وقت ، هیچ بر صورتله قبول ایتمز . چونکه بونی قبول ایتمک اسلامیتک الک مهم رکنلرینی ترک ایتمکدر ؛ حیاتک الک معقول اساسلرینی ، الک کوزل نظاملرینی بر اقوب تدنی بوللرینه کیتیمک کی حرکت رجیمدر .

(۳۰) روسیه دین دولت و حکومتدن ، دولت و حکومت دیندن تفریق قیلنمقله هیچ بر دین حقوق مدنی سندن ، حرمت اجتماعیه سندن محروم ایدیلر مز ، قانون نظرنده هر دین محترم اولق لازمدر .

(۳۱) اسلام دینی ادبی (تربیوی) ، اجتماعی ، اقتصادی ، دینی تعلیماتیه روسیه مسلمانلرینک حیاتلرینه هر وقت و هر یرده اساس اولور .

(۳۲) حائله مسئله لری (یعنی نکاح ، نسب ، میراث ، رضاع ، حضانه ، نفقه ، هبه ، وصیت ، طلاق کی حکملر) ، شریعت اسلامیه بیانیله تقرایدن بوتون مسائل روحیه روسیه مسلمانلرینک ید اختیارلرینه تسلیم قیلنیر . دینی محکمه لرده شریعت اسلامی احکامنه کوره ، علما و قضاء اسلام معرفتیهلر حل و فصل اولنور .

(۳۳) حائله مسئله لرینک هیچ برینه حکومت اداره لرینک هیچ بری هیچ بر صورتله مداخله ایتمز .

اوت ، ولادت ، وفات ، نکاح ، طلاق کی حائله حادثه لری بولشهویک حکومتک دفترلرینه قید ایتدیرمک تکلیف و نظامی مسلمانلر طرفندن قبول اولونه بیلیر . شو حادثه لرک هر برینه مخصوص دفترلر حکومت اداره لرنده بولونه بیلیر . لکن اسکی (مه تربیکه) دفترلری ،

ہلال اخضر

ولایاتہ باشہربانہ ہلال اخضر تشکیل دہندہ رابر تعمیر

«ولایاتدن ہلال اخضر تشکیلاتی ایچون مراجعتلر توالی ایتکده اولدیغندن هیئت مرکزیه اجتماع اخیرنده آتیدمکی قرارک تعیمی موافق کورمشدر :

۱ — هلال اخضر جمعی صرف ایچکی وامشالی مکیف زهرلر علیهنده بر پروپاگاندا جمعی در . ایچکی نک علمی ، اقتصادی واجتماعی ضررلرینی خلقه آکلاته رق طرفدارلرینی آرتدیرمق ، ایچکی دشمنلرینک مقدارینی چوغالتیق وایچکی به قارشى وضع ایدلمش ممنوعیت قطعیه قانونی ادامه ایتدیرمک غایه سی در .

۲ — هلال اخضر قطعاً سیاستله واداره داخلیه ایله اشتغال ایتیز برجیئت خیریه در . مرکزله علاقہ سنی محافظه ایتک اوزره ولایتلرده ، قضالرده شعبه لری آچیلماسی تشکیلاتی اقتضاسندن در . منوراندن وبو غایه به حرمت ایدہ نلردن تشبث ومعاونت بکله مکده در .

۳ — هلال اخضر عمومک توجهی وزراعتی محافظه ایچون اغانه طویللامنی ، مسامرله ، تیاترول ترتیب ایتهمکی ، خلقدن نه عنوانله اولورسه اولسون یاره طلب ایتهمکی عمدہ نلردن اتخاذ ایتشد . بناء علیہ ولایاتده آچیله جق شعبه لکده بوعمدہ به فوق العاده رطبتکار اولماسی شرطدر . قرطاسیه ومصارف ضروریہ سی اعضائک سنری ویزدیکی برلیرا عائداتله قایدیلیر . اعضادن عائدات ویرمه یلردن زورله ایسته نیلیر ویا استغفایه دعوت ایدیلر . عائدات وتبرعات محلنده مفید غزته ، کتاب آماق کبی خیرلی تشبثلره صرف اولنور . مرکزہ اون یاره کوندریلر . هر شعبه کندی کندی اداره ایتلی در . ساده واردات ومصارفاتک سنه لک بودجه سی مفصلاً مرکزہ بیلدیریلیر .

۴ — هلال اخضر مرکزی شعبه کشادی تشبثده بولونان ذوات کرامک مرکزہ معلومات ویرمه سنی ، جمیعت نظامنامه سنندن طلب بیورماسنی رجا ایلر .

۵ — ولایتلرده آچیله جق شعبه لره انتساب ایدمک ذواتک غروب حالنده ویا منفرداً فطوغرافلری ومفصل هویتلری مرکزده دفتر شرفده اعضای مؤسسه میاننده حفظ ایدمک اوزره کوندریله سی شایان تمنی در .

۶ — هلال اخضره قادین ، ازکک ، چوجوق ، اختیار ، مسلم ، غیرمسلم هر مسلکدن اعضا و طرفدار قید اولونه بیلیر . بوصورتله قید ایدیلنلردن ایچکی دشمنی اولقدن غیری تمهید بکله تمیز . »

قومونیزم وادیانہ

۳

روسیه دن یکی کن سیاح شہر عبدالرشید افندی پدیریمز آکلاتیور :

— روسیہ ده موجود مسلمان تاتارلر من القديم صلابت دینیہ لريله معروفدر . چارلق زمانلرنده دیانت اسلامیہ به صداقت ومربوطیتلری سایه سنده ، بتون اوچارلق حکومتک مظالم سیاسیہ سنه مقاومت ایتدیلر . علناً مجادلہ ایدہ مزلرسده ده صلابت دینیہ لريله کسب اشتہار ایتشلردی . بالخاصہ البسه ملیہ لريله افتخار ایدرلردی . دیگر طرفدن چارلق زماننده روسلرک دوربینانه تدبیرلريله تاتارلری روسلشدیرمق سیاستی دوام ایتکده ایدی . روسلر تاتار کنجلیرینی کندی مقصدلرینه کوره تربیه

بو یاه مؤسسہ لک صورت تشکیکلی ، حقوقلری ، وظیفہ لری ، اقتدارلری ملتک اساس قانونلرنده آچیق بیان ایدیلوب دولتک قانون اساسیسی ایله تصدیق قیلنیر .

(۳۱) ابتدائی ، اورتہ ، بویوک علمی ، دینی ، صناعی ، ادبی مکتب ومدرسه لر ، هنر یوردلری ، موزہ خانلر ، کتب خانلر ، فنون ومعارف مؤسسہ لری آچق حقوقی روسیہ مسلمانلرینه تمامیلہ تأمین قیلنیر .

(۳۲) مرجعیت ، هر فرد کندی سرمایہ سیلہ مکتب ومدرسه ، هنر وصناعت یوردلری ، موزہ خانہ ، کتب خانہ تأسیس ایدیلیر . بوتون درسلری آنا لسانلہ ، بوتون کتابلری عرب القباسیلہ ، ملی واسکی املالرده اولمق شرطیلہ ، هر نوع مکتبلر تأسیس ایتمک حریتی مسلمانلرک جمعیتلرینه ده ، فردلرینه ده تأمین قیلنیر .

(۳۳) دینی وتربوی ایشلرک الک بویوک اداره سی شمندی به قدر اولدینی کبی دینیہ نظارتی النده قالیر .

(۳۴) دین وتربیه به متعلق ایشلرینی اداره ایچون ملت طرفندن انتخاب ایدلمش اولمق جهتیله (امور دینیہ نظارتی) روسیہ مسلمانلرینک ریاست دینیہ سی اولوب حکومت حضورنده اسلامیت وکلی کی اولور ؛ روسیہ مسلمانلرینک طلبلرینه ، حاجتارینه ، مصلحتلرینه ، حکومت حضورنده ترجان کبی اولور .

(۳۵) دینیہ نظارتی ریاست دینیہ اولمق قوتیلہ بوتون دینی اداره لره ، بوتون مدرسه واماملره نظارت ایدر . شیمدی به قدر اولدینی کبی مکتب ومدرسه لره ، بالعموم معارف یوردلرینه ، درس کتابلرینه ، درس پروگراملرینه نظارت ایدر . تربیه اصوللری ، درس وغراملری حقنده مجرب ثمره لرینه کوره مناسب تدبیرلری هر زمان اتخاذ ایدوب دستورلر نشر ایدر .

(۳۶) دینیہ نظارتی ملت مجلسی وعلمای شوراسی حضورنده وقت وقت حساب ویرر .

(۳۷) ملت طرفندن انتخاب اولونوب ملتک مهم خدمتلرنده مشغول اولمق جهتیله نظارت دینیہ اعضالری ، محتسبلر ، محله اماملری ، مؤذنلری خدمات دینیہ ده مشغول اولدینی ، یاخود متقاعد بولوندینی مدتیجه مجبوری خدمتلرک هر برندن ، عسکرلکدن ، حبسدن آزاد اولور .

(۳۸) روسیہ مسلمانلرینک محله خادملری خلقتک خدمتیلرله هر وقت مشغول اولوب حیاتلری وعائلہ لری هر زمان بالکزر کندیلرینک سعلریله تأمین قیلنمقده اولدینی جهتلہ بولر باشقه ملتلرک رؤسای روحانیہ سنه هیچ بروجهله قیاس اولونماز .

مسلمان اماملری ، مسلمانلرک دین ایشلریله اوغراشانلری کندی سعلریله ، کون کورن خلق طرفندن انتخاب اولنوب هر وقت خلق خدمتیلہ اشتغال ایدرلر ، هر وقت خلق طرفداری ، حریت طرفداری اولورلر .